

اصول قانون اساسی

در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل هشتاد و یکم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۲۶

تاریخ: ۱۳۹۶/۵/۱۱

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل هشتاد و یکم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۲۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۵/۱۱

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

۲	اصل هشتاد و یکم.....
۲	۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی.....
۱-۱	۱. لایحه اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی
۲	جمهوری اسلامی ایران.....
۲-۱	۲. لایحه اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی
۳	جمهوری اسلامی ایران.....
۳-۱	۳. طرح تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی.....
۴-۱	۴. لایحه تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران.....
۵-۱	۵. لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
۵	جمهوری اسلامی ایران.....
۵	۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران....
۵-۲	۱. اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی قشم.....
۶-۲	۲. اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی چابهار.....
۷	۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان.....
۱-۳	۱. استفسار رئیس شورای عالی انفورماتیک کشور نسبت به تفسیر
۷	کلمه «امتیاز» مقرر در اصل ۸۱ قانون اساسی.....
۲-۳	۲. استفسار نخست‌وزیر نسبت به امکان ثبت و فعالیت شرکت‌های
۱۰	خارجی در ایران.....
۳-۳	۳. استفسار وزیر نیرو نسبت به امکان ثبت شرکت خارجی با
۱۱	مشارکت طرف ایرانی در ایران.....
۴-۳	۴. استفسار سرپرست نهاد ریاست جمهوری نسبت به امکان تمدید
۱۵	کارت بازرگانی شرکت‌های خارجی در غیر بخش عمومی.....
۵-۳	۵. استفسار رئیس شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران نسبت به
	دامنه ممنوعیت مقرر در اصل ۸۱ قانون اساسی ناظر بر «دادن امتیاز
۱۶	تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات به خارجیان».....
۱۷	۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی.
۱۷	۵- تذکره‌های ارشادی و قانونی شورای نگهبان.....

اصل هشتاد و یکم

دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجارتي و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۷۵/۲۱/۰۵۴۹ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۵/۲/۳۰ مجلس شورای اسلامی

۱-۱-۱- تأسیس مؤسسات اعتباری غیر بانکی نسبت به طرف خارجی در تبصره (۲) ماده واحده،^(۱) مغایر اصل ۸۱ قانون اساسی شناخته شد.

۱. ماده واحده- ...

تبصره ۲- تأسیس بانک ایرانی با حداقل (۵۱٪) سهام دولتی و افتتاح شعب بانک خارجی (با توجه به ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی) و تأسیس مؤسسات اعتباری غیر بانکی اعم از ایرانی یا خارجی و افتتاح شعب آنها در مناطق آزاد و تصویب اساسنامه آنها با پیشنهاد سازمان، تأیید بانک مرکزی و تصویب هیئت وزیران انجام خواهد شد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۷۵/۴/۲۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره ۲- تأسیس بانک ایرانی با حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) سهام دولتی و افتتاح شعب بانک خارجی (با توجه به اینکه عدم افتتاح شعب بانک‌های خارجی در مناطق آزاد، مانع رشد و توسعه اقتصادی کشور در این مناطق می‌گردد) و تأسیس مؤسسات اعتباری غیر بانکی ایرانی و افتتاح شعب مؤسسات غیر بانکی خارجی مشروط بر اینکه تسهیلات متقابلی قانوناً توسط کشور متبوع مؤسسه متقاضی در این خصوص در نظر گرفته شده باشد، در مناطق آزاد مجاز و تصویب اساسنامه آنها با پیشنهاد سازمان، تأیید بانک مرکزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

نظر شماره ۷۵/۲۱/۰۶۶۳ مورخ ۱۳۷۵/۵/۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۵/۴/۲۴ مجلس شورای اسلامی: اشکال افتتاح شعب بانک خارجی در تبصره‌های (۲) ... ماده واحده، همچنان باقی است و مغایر اصل ۴۴ قانون اساسی می‌باشد. ...

با عنایت به اظهار نظر شماره ۷۵/۲۱/۰۶۶۳ مورخ ۱۳۷۵/۵/۳ شورای نگهبان مبنی بر برطرف نشدن برخی از ایرادهای شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۷۵/۸/۲۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

تبصره ۲- تأسیس بانک ایرانی با حداقل (۵۱٪) سهام دولتی و افتتاح شعب بانک خارجی و تأسیس مؤسسات اعتباری غیربانکی اعم از ایرانی یا خارجی و نیز افتتاح شعب آنها در مناطق آزاد و تصویب

۱-۲-۱- اطلاق افتتاح شعب نسبت به مؤسسات اعتباری خارجی در تبصره (۲) ماده واحده،^(۱) مغایر اصل ۸۱ قانون اساسی شناخته شد.

۲-۱. نظر شماره ۷۷/۲۱/۴۰۲۶ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۷/۱۰/۲ مجلس شورای اسلامی

۱-۲-۱- در بند (۳) ماده واحده، اصل ماده (۱۸)^(۳) از جهت اینکه اطلاق آن شامل تأسیس بانک توسط غیر دولت می‌شود، خلاف اصل ۴۴ قانون اساسی است و اطلاق تأسیس بانک و مؤسسه اعتباری که شامل خارجی‌ان نیز می‌گردد، خلاف اصل ۸۱ قانون اساسی شناخته گردید.

۱-۲-۲- تبصره (۲) ماده (۱۸)^(۳) نیز همان ... اشکال مذکور در مورد اصل ماده [= اشکال مذکور در بند ۱-۲-۱ فوق‌الذکر] را دارد.

۱-۲-۳- در بند (۵) ماده واحده (ماده ۲۲ جایگزین)^(۴) از این جهت که رعایت اصل ۸۱ در ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی نیز لازم است، مبهم می‌باشد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

→

اساسنامه آنها با پیشنهاد سازمان، تأیید بانک مرکزی و تصویب هیئت وزیران انجام خواهد شد.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به پاورقی پیشین.
۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل چهل و چهارم، شماره ۱-۱۵-۱.
۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل چهل و چهارم، شماره ۱-۱۵-۳.
۴. متن زیر جایگزین ماده (۲۲) می‌شود:

ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در هر منطقه توسط سازمان آن منطقه و همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در مناطق با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیئت وزیران انجام می‌شود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

۴- متن زیر جایگزین ماده (۲۲) می‌شود:

ماده ۲۲- ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در منطقه با رعایت اصل ۸۱ قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیئت وزیران انجام می‌شود.

تبصره- ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در هر منطقه توسط سازمان آن منطقه انجام می‌شود.

۴-۲-۱- در بند (۶) ماده (۲۸)،^(۱) اصل ماده و تبصره آن از این جهت که اجازه تأسیس بیمه را به خارجیان می‌دهد، خلاف اصل ۴۴ و ۸۱ قانون اساسی است و از این جهت که عموم آن در مورد داخلی شامل تأسیس بیمه توسط غیر دولت نیز می‌شود، خلاف اصل ۴۴ قانون اساسی می‌باشد.

۳-۱. نظر شماره ۱۵۳۷/۲۱/۸۰ مورخ ۱۳۸۰/۳/۱۹ شورای نگهبان در خصوص طرح تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی^(۲) مصوب ۱۳۸۰/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی

۱-۳-۱- ... اطلاق و عموم مصوبه مذکور در مواردی موجب دادن امتیاز ویژه به بیگانگان، انحصار، تحصیل وام خارجی، اخلال در اقتصاد صحیح و خودکفایی می‌باشد. ... علی‌هذا مصوبه مذکور از جمله مواد (۱) تا (۷) و (۱۱) و (۱۳) و (۱۵) و (۱۷) و (۱۹) و (۲۱) و (۲۵) با بند (ج) و ذیل اصل ۲ و بندهای (۵) و (۶) و (۹) و (۱۲) و (۱۳) اصل ۳ و اصول ۱۹ و ۲۰ و بندهای (۵) و (۸) اصل ۴۳ و اصول ۴۸ و ۸۰ تا ۸۲ و ۸۵ و ۱۳۸ و ۱۵۲ و ۱۵۳ قانون اساسی مغایر شناخته شد.^(۳)

۴-۱. نظر شماره ۷۳۲۹/۳۰/۸۳ مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۷ شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۱/۱۹ مجلس شورای اسلامی

۱-۴-۱- اطلاق ماده (۱۹)^(۴) از این جهت که شامل تجویز تأسیس بانک، بیمه و مؤسساتی که تأسیس آن در انحصار دولت است می‌شود و نیز از این جهت که موجب تجویز تأسیس آن به خارجیان می‌گردد مغایر اصول ۴۴ و ۸۱ قانون اساسی شناخته شد. همچنین اطلاق ماده، تأسیس بانک و مؤسسات مالی خارجی را که مبتنی بر ربا است، تجویز می‌نماید و از این جهت خلاف شرع شناخته شد.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل چهل و چهارم، شماره ۱-۱۵-۴.
۲. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح جلب و حمایت سرمایه خارجی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.
۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل دوم، شماره ۱-۳-۱.
۴. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل چهل و چهارم، شماره ۱-۲۹-۱.

۵-۱. نظر شماره ۸۳/۳۰/۷۴۶۶ مورخ ۱۳۸۳/۳/۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۲/۱۳ مجلس شورای اسلامی

۱-۵-۱- تأسیس شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خارجی در بند (ک) ماده (۱۲)،^(۱) علاوه بر مغایرت با اصل ۴۴، با اصل ۸۱ قانون اساسی نیز مغایر شناخته شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۲-۱. نظر شماره ۶۱۲۰ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۴ شورای نگهبان در خصوص اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی قشم مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۱ شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی

۱-۱-۲- عموم ماده (۵)^(۲) از این لحاظ که موارد خلاف شرع را نیز شامل

۱. ماده ۱۲-

الف- ...

ک- شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خارجی می‌تواند در ایران تأسیس شود و در چارچوب قانون مدنی و بانکی و قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ فعالیت نماید. مجوز تأسیس و فعالیت این شعب توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صادر خواهد شد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۳/۵/۲۸ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

بند (ک) حذف گردید.

۲. ماده ۵- سازمان برای تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی منطقه، رشد و توسعه اقتصادی- اجتماعی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، جذب سرمایه‌های خارجی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، در زمینه‌های زیر فعالیت خواهد کرد:

حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، انتقال تکنولوژی، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی و انجام فعالیت‌های تجاری از قبیل خرید، فروش، صادرات، واردات و فعالیت‌های ترانزیتی، خدماتی، مالی، بانکی، بیمه، بازار بورس و سهام، معاملات ارزی و همچنین صدور مجوز انواع فعالیت‌های اقتصادی مجاز، صدور هرگونه تضمین برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی و قبول و اعطای هرگونه نمایندگی داخلی و خارجی، انجام هرگونه فعالیت فرهنگی، آموزشی و تبلیغی از قبیل ایجاد مراکز آموزشی، انتشار کتب، مجلات و نشریات و انجام کلیه اقداماتی که برای پیشبرد اهداف سازمان در چارچوب این اساسنامه، قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی و قانون تجارت مجاز می‌باشد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱ شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۵- اهداف سازمان به شرح زیر می‌باشد:

می‌شود، مغایر موازین شرعی و عموم و اطلاق ماده نیز مغایر اصل ۸۱ قانون اساسی شناخته شد.

۲-۲. نظر شماره ۶۱۲۱ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۴ شورای نگهبان در خصوص اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی چابهار مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۱ شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی

۲-۲-۱- عموم ماده (۵)^(۱) از این لحاظ که موارد خلاف شرع را نیز شامل می‌شود، مغایر موازین شرعی و عموم و اطلاق ماده نیز مغایر اصل ۸۱ قانون اساسی شناخته شد.

→

انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و موگد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی.

۱. ماده ۵- سازمان برای تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی منطقه، رشد و توسعه اقتصادی- اجتماعی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، جذب سرمایه‌های خارجی، ایجاد اشتغال سالم و موگد، تنظیم بازار کار و کالا، در زمینه‌های زیر فعالیت خواهد کرد:

حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، انتقال تکنولوژی، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی و انجام فعالیت‌های ترانزیتی، ارائه خدمات بازرگانی به خصوص برای کشورهای همسایه شمال شرقی با توجه به مزیت نسبی چابهار و تبدیل آن به عنوان مبدأ تولید، نگهداری، صادرات، خرید و فروش کالا و انجام عملیات تجاری از قبیل خرید و فروش، صادرات، واردات، فعالیت‌های خدماتی، مالی، معاملات ارزی، همچنین صدور مجوز انواع فعالیت‌های اقتصادی مجاز، انعقاد هرگونه قرارداد، اخذ هرگونه عوارض، اخذ و اعطای هرگونه اعتبار، صدور هرگونه تضمین برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی و قبول و اعطای هرگونه نمایندگی داخلی و خارجی، انجام هرگونه فعالیت فرهنگی، آموزشی و تبلیغی از قبیل ایجاد مراکز آموزشی، انتشار کتب، مجلات و نشریات و انجام کلیه اقداماتی که برای پیشبرد اهداف سازمان در چارچوب این اساسنامه، قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی و قانون تجارت مجاز می‌باشد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱ شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۵- اهداف سازمان به شرح زیر می‌باشد:

انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و موگد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی.

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۳-۱. نظر شماره ۲۳۰ مورخ ۱۳۵۹/۸/۱۳ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس شورای عالی انفورماتیک کشور نسبت به تفسیر کلمه «امتیاز» مقرر در اصل ۸۱ قانون اساسی

شماره: ۵۱-۱۴۲۴

تاریخ: ۱۳۵۹/۸/۸

شورای نگهبان جمهوری اسلامی ایران

محترماً همان‌طور که مستحضر می‌باشند به موجب اصل ۸۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مقرر گردیده است که: «دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجارتي و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است.» اکثر شرکت‌های چند ملیتی کامپیوتری که قبل از انقلاب در ایران تشکیل شده‌اند شعبه‌ای از شرکت اصلی بوده و صاحبان امتیاز آنها خارجی می‌باشند. این شرکت‌ها جهت ادامه کار به صورت فعلی تفسیرهای گوناگون در مورد کلمه «امتیاز» در اصل فوق می‌نمایند. با توجه به اینکه یکی از وظایف محوله به شورای عالی انفورماتیک کشور رسیدگی و تعیین تکلیف قطعی هر چه سریع‌تر این‌گونه شرکت‌ها می‌باشد، لذا شورای عالی انفورماتیک خود را موظف می‌داند که تفسیر قانونی کلمه «امتیاز» را از طریق شورای نگهبان جویا گردد تا بتواند خط مشی‌ای صریح در مورد این شرکت‌ها اتخاذ نموده و به مورد اجراء گذارد.

با احترام- محمدحسین بنی‌اسدی

رئیس شورای عالی انفورماتیک کشور

شماره: ۲۳۰

تاریخ: ۱۳۵۹/۸/۱۳

ریاست شورای عالی انفورماتیک کشور

عطف به نامه شماره ۵۱-۱۴۲۴ مورخ ۱۳۵۹/۸/۸ اشعار می‌دارد:

«مورد سؤال از موارد تفسیر قانون اساسی و مشمول اصل ۹۸ قانون مزبور

نیست و نتیجتاً موجبی برای اظهار نظر شورای نگهبان وجود ندارد.»

شورای نگهبان

محمدرضا مهدوی‌کنی

* گفتنی است پس از پاسخ شورای نگهبان به استفسار شورای عالی انفورماتیک به شرح فوق، نامه‌ها و مکاتبات ذیل نیز در این ارتباط با شورای نگهبان انجام شده است، لیکن با بررسی اسناد موجود، از سرنوشت نهایی بررسی این موضوع در شورای نگهبان، اطلاعی در دست نیست.

شماره: ۷۱۷۷۰

تاریخ: ۵۹/۱۲/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

شورای نگهبان

به پیوست فتوایی نامه شماره ۵۱-۲۳۶۸ مورخ ۵۹/۱۱/۲۳^(۱) شورای عالی انفورماتیک کشور و فتوایی نامه ضمیمه آن به شماره ۵۱-۱۸۹۶ مورخ ۵۹/۱۰/۱۰^(۲) به

۱.

شماره: ۵۱-۲۳۶۸

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۱/۲۳

نخست‌وزیری

محترماً پیرو بخشنامه آقای نخست‌وزیر مبنی بر اینکه هرگونه تماس ارگان‌های اجرایی با ارگان‌های قانون‌گذاری بایستی از طریق آن دفتر صورت پذیرد، خواهشمند است دستور فرمایند تا جوابیه شورای نگهبان را در خصوص تفسیر اصل ۸۱ قانون اساسی موضوع نامه شماره ۵۱-۱۸۹۶ مورخ ۵۹/۱۰/۱۰ شورای عالی انفورماتیک (کپی پیوست است) به شورای نگهبان را که هم‌اکنون آماده می‌باشد جهت وصول و ارسال آن به این شورا هرچه سریع‌تر تسهیل فرمایند. قبلاً از مساعدتی که می‌نمایید کمال تشکر را دارد.

محمدحسین بنی‌اسدی

رئیس شورای عالی انفورماتیک کشور

۲.

شماره: ۵۱-۱۸۹۶

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۰/۱۰

شورای نگهبان

پیرو نامه شماره ۵۱-۱۴۳۴ مورخ ۱۳۵۹/۸/۸ و عطف به جوابیه شماره ۲۳۰ مورخ ۱۳۵۹/۸/۱۳، به منظور رفع ابهام موضوع موارد سؤال این شورا معروض می‌دارد که فعالیت شرکت‌های چندملیتی کامپیوتری در ایران بر مبنای یکی از اشکال زیر بوده است:

- ۱- اعطاء امتیاز تشکیل شرکت به خارجیان به شکل ایجاد شعبه در ایران که وابسته به شرکت اصلی در اروپا یا آمریکا بوده و معمولاً براساس آیین‌نامه‌های شرکت‌های اصلی توسط خارجیان اداره و کنترل می‌شوند.
- ۲- تشکیل شرکت به شکل مشارکت سهامداران خارجی (شرکت اصلی) و سهامداران ایرانی که معمولاً بر اساس

عنوان آن شورا ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید پاسخ شورای عالی انفورماتیک کشور را مستقیماً ارسال فرمایند.

سید باقر سخائی

معاون اداری و مالی نخست‌وزیری

شماره: ۱۳۲۱

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۲/۱۴

ریاست شورای عالی انفورماتیک

عطف به نامه ۷۱۷۷۰ - ۵۹/۱۲/۷ نخست‌وزیری در خصوص نامه ۵۱-۱۸۹۶ - ۵۹/۱۰/۱۰ آن شورا پیرامون سؤال در مورد اصل ۸۱ قانون اساسی، خواهشمند است جهت ادای توضیح بیشتر و روشن کردن موضوع، نماینده آن شورا در جلسه پنج‌شنبه ۵۹/۱۲/۲۱ شورای نگهبان در ساعت (۹) صبح حضور به هم رسانند.

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

→

آیین‌نامه‌های شرکت‌های اصلی بوده و اداره و کنترل آنها در اختیار مدیران و سهامداران خارجی می‌باشد. فعالیت این شرکت‌ها که در سال‌های قبل از انقلاب شروع شده با وجود مراجعت مدیران و کارشناسان خارجی به کشورشان کماکان با تفویض اختیارات اجرایی به مدیران ایرانی، ولی با حفظ اختیارات سیاست‌گذاری و کنترل برای خارجیان (که معمولاً از طریق وسایل ارتباطی گوناگونی صورت می‌گیرد)، در دوران بعد از انقلاب به شکل گذشته در ایران ادامه داشته است.

اصل ۸۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دادن هرگونه امتیاز تشکیل شرکت به خارجیان را منع نموده است. با توجه به این اصل به نظر می‌رسد که ادامه فعالیت این گونه شرکت‌ها با شکل گذشته در ایران، غیر قانونی بوده و در صورت نیاز به تخصص و فعالیت آنها می‌بایستی هر چه سریع‌تر وضعیت خود را با قوانین جمهوری اسلامی ایران منطبق نمایند. چون یکی از وظایف شورای عالی انفورماتیک کشور تعیین تکلیف این شرکت‌ها می‌باشد و از طرفی مدیران (گرداندگان فعلی) این شرکت‌ها با تفسیرهای گوناگون سعی در توجیه عدم مغایرت ادامه فعالیتشان با اصل فوق‌الذکر را دارند، لازم می‌داند قبل از هرگونه اقدام جدی، نظر آن شورا را در مورد تسری اصل ۸۱ نسبت به فعالیت این شرکت‌ها به هر یک از اشکال برشموده شده در بالا را استفسار نماید تا هرچه زودتر اقدامات لازم را به عمل آورد. «برای ادای توضیحات شفاهی لازم، آمادگی شورا را اعلام می‌دارد.»

محمدحسین بنی‌اسدی

رئیس شورای عالی انفورماتیک کشور

۲-۳. نظریه تفسیری شماره ۱۷۷۵ مورخ ۱۳۶۰/۲/۲ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار نخست وزیر نسبت به امکان ثبت و فعالیت شرکت های خارجی در ایران

شماره: ۸۳۲۴۰

تاریخ: ۱۳۶۰/۱/۸

شورای محترم نگهبان

همان طور که استحضار دارند حسب اصل هشتاد و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مقرر است «دادن اختیار تشکیل شرکت ها و مؤسسات در امور تجاری و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است» و از طرفی به موجب ماده (۳) قانون ثبت شرکت ها، از تاریخ اجرای قانون مزبور به شرکت خارجی برای اینکه بتواند به وسیله شعبه یا نماینده خود به امور تجاری و صنعتی و یا مالی در ایران مبادرت نماید باید در مملکت اصلی خود، شرکت قانونی شناخته شده و در اداره ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی در تهران به ثبت رسیده باشد. برخی از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در رابطه با بهره گیری از متخصصین خارجی ناگزیر به انعقاد قرارداد با شرکت های خارجی می باشند و به همین لحاظ لازم است حسب ماده (۳) قانون ثبت شرکت ها این شرکت ها شعب خود را در ایران به ثبت برسانند تا اولاً اقامتگاه قانونی آنها معلوم و ثانیاً از نظر حقوق بین الملل بتوان در محلی که شعبه خود را به ثبت رسانده اند عنداللزوم علیه آنها اقامه دعوی نمود و بدین ترتیب علی الاصول تعیین اقامتگاه قانونی و ثبت شرکت های طرف قرارداد با دولت ایران به منزله دادن امتیاز تأسیس شرکت نبوده، بلکه ثبت شرکت در جهت انجام امور قانونی مربوط در حدود قرارداد منعقد خواهد بود. پس از تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اداره ثبت شرکت ها و مالکیت های صنعتی با استناد به اصل هشتاد و یکم قانون اساسی از ثبت شرکت های خارجی امتناع می نماید که این امر برای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که طرف قرارداد شرکت های خارجی می باشند مشکلاتی را به وجود آورده است و فعالیت برخی از این شرکت ها که طرف قرارداد با دولت ایران می باشند به لحاظ عدم ثبت آنها در ایران تاکنون امکان پذیر نگردیده است. خواهشمند است با عنایت به اصل هشتاد و یکم قانون اساسی نظر شورای محترم نگهبان را در این مورد که آیا شرکت های خارجی طرف قرارداد با دستگاه های دولتی ایران که در کشور خود به ثبت رسیده و فعالیت دارند می توانند جهت انجام امور قانونی و فعالیت های خود

در حدود قراردادهای منعقد با دولت جمهوری اسلامی ایران به ثبت رسیده و فعالیت نمایند یا خیر؟

نخست‌وزیر

محمدعلی رجائی

شماره: ۱۷۷۵

تاریخ: ۱۳۶۰/۲/۲

جناب آقای رجائی

نخست‌وزیر جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۸۳۲۴۰ مورخ ۱۳۶۰/۱/۸، موضوع در جلسه شورای نگهبان مطرح و مورد بحث قرار گرفت. نظر شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:

«شرکت‌های خارجی که با دستگاه‌های دولتی ایران قرارداد قانونی منعقد نموده‌اند می‌توانند جهت انجام امور قانونی و فعالیت‌های خود در حدود قراردادهای منعقد طبق ماده (۳) قانون ثبت شرکت‌ها به ثبت شعب خود در ایران مبادرت نمایند و این امر با اصل ۸۱ قانون اساسی مغایرتی ندارد.»

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

۳-۳. نظریه تفسیری شماره ۱۷۲۳ ر-۲۴ مورخ ۱۳۶۰/۲/۳ در پاسخ به استفسار

وزیر نیرو نسبت به امکان ثبت شرکت خارجی با مشارکت طرف ایرانی در ایران

شماره: ۲۵۲۵۰/۳۴۷۱/۴۵۰

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۲/۲۵

شورای نگهبان قانون اساسی

به استحضار می‌رساند شرکت سهامی خدمات مهندسی آب که یکی از شرکت‌های تابعه این وزارت است به لحاظ فوریت اجرای طرح‌های عمرانی و شرایط خاص مربوط به سد گتوند و سد استور به منظور انعقاد قرارداد با شرکت خارجی انرگوپروژکت طی نامه شماره ۴/۵۴۱۱ مورخ ۵۹/۱۲/۹^(۱) درخواست نموده تا در

تعقیب نامه‌های شماره ۱۳۲۶۹/۲۰۶۸/۴۵۰ مورخ ۱۳۵۹/۹/۱^(۱) و ۱۶۷۲۱/۲۴۸۱/۴۵۰

→

شماره: ۴/۵۴۱۱

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۲/۹

جناب آقای عباسپور

وزیر محترم نیرو

موضوع: تقاضای استعلام نظر شورای نگهبان قانون اساسی و پیشنهاد ماده واحده قانون به مجلس

شورای اسلامی

محترماً عطف به مذاکرات حضوری به لحاظ تأکید و تسریع در فراهم آوردن موجبات انعقاد قراردادهای مربوط به سد گتوند و سد استور با شرکت انرگوپروژکت که به علت شرایط خاص زمانی حائز اهمیت و فوریت می‌باشد، استدعا می‌نماید موافقت فرمایند پیرو نامه‌های شماره ۱۳۲۶۹/۲۰۶۸/۴۵۰ مورخ ۱۳۵۹/۹/۱ و ۱۶۷۲۱/۲۴۸۱/۴۵۰ مورخ ۵۹/۹/۳۰ پیشنهاد صریح زیر عنوان شود:

۱- از شورای محترم نگهبان قانون اساسی استعلام شود که آیا ثبت شعبه شرکت یا مؤسسه خارجی در ایران و مشارکت و تحصیل مالکیت سهام شرکت‌های ایرانی در حد کمتر از پنجاه درصد سهام در هر مورد، مشروط بر آنکه در اساسنامه و موافقتنامه‌های فیما بین قدرت تصمیم‌گیری مدیران و مالکین ایرانی سهام شرکت در جلسات هیئت مدیره و مجامع عمومی محدود نگردیده، بلکه تفوق سهام ایرانی بر خارجی به نحو بارزی پیش‌بینی شده باشد، مورد شمول حکم اصل هشتاد و یکم قانون اساسی است یا نه.

۲- ماده واحده‌ای با قید دو فوریت با نظر شورای عالی قضایی تهیه و جهت تسریع بیشتر در ادامه اجرای عملیات طرح‌های عمرانی پیشنهاد گردد مبنی بر اینکه در مواردی که به پیشنهاد وزیر دستگاه اجرایی استفاده از تخصص کارشناسان خارجی در داخل یا خارج از کشور به لحاظ عدم دسترسی به خدمات افراد ایرانی در رشته مورد نظر و یا به علت موانع اقتصادی و امثال آن ضروری به نظر می‌رسد از طریق مراجعه مستقیم به کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، که برای یک دوره آزمایشی یکساله وفق مقررات اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی در صورت تصویب می‌تواند اختیار قانون‌گذاری داشته باشد، مصوبه لازم تحصیل شود.

محمد تقی کوپائی

شرکت سهامی خدمات مهندسی

۱.

شماره: ۱۳۲۶۹/۲۰۶۸/۴۵۰

تاریخ: ۱۳۵۹/۹/۱

جناب آقای رجائی

نخست‌وزیر

به طوری که استحضار دارید به موجب اصل ۸۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجارتي و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع شده است.

←

مورخ ۱۳۵۹/۹/۳۰^(۱) به شورای عالی قضایی (فتوکی نامها پیوست است) مجدداً از

→

از طرفی به موجب ماده (۳) قانون ثبت شرکت‌ها از تاریخ اجرای قانون مزبور هر شرکت خارجی برای اینکه بتواند به وسیله شعبه یا نماینده خود به امور تجاری و صنعتی و یا مالی در ایران مبادرت نماید باید در مملکت اصلی خود، شرکت قانونی شناخته شده و در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی در تهران به ثبت رسیده باشد.

در اجرای اصل ۸۱ قانون اساسی اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی، شعبه ثبت شرکت‌های خارجی را منحل نموده و شعبه هیچ شرکت خارجی را ثبت نمی‌نماید.

در این رابطه مشکلاتی برای این وزارت به وجود آمده که یک مورد آن ذیلماً به اطلاع می‌رسد: شرکت بودیمکس پیمانکار ساختمانی نیروگاه بزرگ حرارتی اصفهان با شرکت تولید و انتقال نیروی برق ایران (توانیر) که از شرکت‌های تابع این وزارت است طرف قرارداد بوده که شرکت مذکور در کشور خود (لهستان) تشکیل و به ثبت رسیده است و در تاریخ ۵۷/۶/۲۲ متفقاً با شرکت تکنوبروم اکسپورت نسبت به انعقاد قرارداد با شرکت توانیر جهت احداث ساختمان بزرگ نیروگاه اصفهان اقدام نموده است.

برای اجرای قرارداد و فعالیت در ایران لازم است شعبه شرکت‌های مزبور در ایران به ثبت برسد که این امر با انحلال دفتر شعبه ثبت شرکت‌های خارجی غیرممکن شده است.

از طرفی اجرای طرح مصوب نیروگاه بزرگ اصفهان یکی از طرح‌های عمرانی مملکت و از اهمیت خاصی برخوردار است؛ مضافاً اینکه امضاء و مبادله قرارداد از طرف ایران تعهداتی را برای دولت جمهوری اسلامی ایران به وجود آورده که هر روز تأخیر در ایجاد زمینه فعالیت شرکت خارجی، زیان‌هایی را در پی خواهد داشت.

بنا به مراتب، نظر این وزارت بر این است که اصل ۸۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تشکیل و سرمایه‌گذاری شرکت‌های خارجی را در ایران ممنوع نموده و ثبت شعبه شرکت آن هم برای اجرای مفاد قراردادی که با یک شرکت خارجی منعقد شده از شمول اصل مزبور خارج است. علی‌هذا چنانچه با این نظر موافقت دارند خواهشمند است دستور لازم به وزارت دادگستری در مورد ثبت شعبه این گونه شرکت‌ها صادر و نتیجه را به این وزارت ابلاغ و در صورتی که موضوع باید به شورای نگهبان قانون اساسی احاله گردد موافقت فرمایید که موضوع را به شورای نگهبان قانون اساسی برای تفسیر اصل فوق و چگونگی اجرای قراردادهای منعقد با خارجی‌ان احاله نمایند.

حسن عباسپور

وزیر نیرو

۱.

شماره: ۱۶۷۲۱/۲۴۸۱/۴۵۰

تاریخ: ۱۳۵۹/۹/۳۰

نخست‌وزیر

پیرو نامه شماره ۱۳۲۶۹/۲۰۶۸/۴۵۰ مورخ ۱۳۵۹/۹/۱ در مورد عدم امکان ثبت شرکت بودیمکس،

←

آن شورای محترم تقاضا گردد تا نسبت به موارد مذکوره در ذیل اعلام نظر فرمایند.

۱- نظر به اینکه برابر اصل هشتاد و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی «دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجارتی و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است»، هرگاه ثبت شعبه شرکت یا مؤسسه خارجی در ایران و یا مشارکت و تحصیل مالکیت سهام شرکت‌های ایرانی در حد کمتر از پنجاه درصد سهام در هر مورد، مشروط بر آنکه در اساسنامه شرکت و موافقتنامه‌های فیمابین قدرت تصمیم‌گیری مدیران و سهامداران ایرانی در مجامع عمومی محدود نگردیده، بلکه تفوق سهامداران ایرانی بر سهام خارجی به نحو بارزی مشهود و پیش‌بینی شده باشد، باز هم مورد از نظر ثبت شرکت‌ها مشمول اصل هشتاد و یکم قانون اساسی است یا خیر؟

۲- تقاضا گردیده عندالاقضاء و در صورتی که قانوناً میسر باشد ماده واحده‌ای با قید دو فوریت با نظر شورای عالی قضایی تهیه و تقدیم مجلس شورای اسلامی گردد تا در جهت تسریع بیشتر در ادامه اجرای عملیات طرح‌های عمرانی در مواردی که به پیشنهاد رئیس دستگاه اجرایی و وزیر مربوط استفاده از تخصص کارشناسان خارجی در داخل یا خارج از کشور به لحاظ عدم وجود یا دسترسی به خدمات افراد مشابه ایرانی داشته و ضرورت امر ایجاب نماید از طریق مراجعه مستقیم به کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی برای یک دوره آزمایشی یکساله وفق ضوابط اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی اختیار صدور مجوز مصوبات لازم را همانند مجلس داشته باشد.

قبلاً از دستوراتی که در این زمینه صادر خواهند فرمود سپاسگزاری می‌نماید.

با تقدیم احترام- حسن عباسپور

وزیر نیرو

پیمانکار ساختمانی نیروگاه بزرگ اصفهان طبق اصل ۸۱ قانون اساسی، خواهشمند است دستور فرمایید نتیجه اقداماتی را که در این مورد به عمل آمده، به این وزارت اعلام فرمایند.

حسن عباسپور

وزیر نیرو

شماره: ۱۷۲۳ ر-۲۴

تاریخ: ۱۳۶۰/۲/۳

وزیر محترم نیرو

عطف به نامه شماره ۲۵۲۵۰/۳۴۷۱/۴۵۰ مورخ ۱۳۵۹/۱۲/۲۵، موضوع در شورای نگهبان مطرح شد. نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
«در هر دو موردی که سؤال شده، با توجه به قیودی که در نامه مرقوم شده، مغایر با قانون اساسی شناخته نشد.»

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

۴-۳. نظریه مشورتی شماره ۷۶۶۸ مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۷ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار سرپرست نهاد ریاست جمهوری نسبت به امکان تمدید کارت بازرگانی شرکت‌های خارجی در غیر بخش عمومی

شماره: ۶۳/۶۱۱۸

تاریخ: ۱۳۶۵/۱۱/۱۴

شورای محترم نگهبان

خواهشمند است دستور فرمایید نظر آن شورای محترم، در پاسخ به سؤال مطرح شده از سوی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، موضوع نامه‌ی شماره‌ی ۱۱/۲۸۱۱۷ مورخ ۱۳۶۵/۱۰/۶^(۱) را برای استحضار ریاست محترم جمهوری ارسال دارند.

با تشکر - مصطفی میر سلیم

سرپرست نهاد ریاست جمهوری

شماره: ۷۶۶۸

تاریخ: ۱۳۶۵/۱۲/۷

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای خامنه‌ای ریاست محترم جمهوری

۱. سند مربوط به نامه شماره ۱۱/۲۸۱۱۷ مورخ ۱۳۶۵/۱۰/۶ اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، در اسناد موجود، یافت نشد؛ لذا مفاد این استفساریه، روشن نیست.

اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۶۳/۶۱۱۸ مورخ ۱۳۶۵/۱۱/۱۴ در ارتباط با اطلاق اصل ۸۱ قانون اساسی، پس از مذاکرات و بحث و بررسی، شورای نگهبان به نظر تفسیری نرسید.

ولی نظر به اینکه قدر متیقن از اصل مذکور این است که دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجاری و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان در بخش عمومی ممنوع است، در خارج از این محدوده، مرجع، قوانین عادی می‌باشد. بنابراین تمدید کارت بازرگانی شرکت‌های خارجی در غیر بخش عمومی، تابع قانون عادی است.

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

۳-۵. نظریه مشورتی شماره ۶۸۵۰ مورخ ۱۳۶۶/۷/۲ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران نسبت به دامنه ممنوعیت مقرر در اصل ۸۱ قانون اساسی ناظر بر «دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات به خارجیان»

شماره: ۲۱۶۲

تاریخ: ۱۳۶۵/۷/۶

ساحت محترم شورای نگهبان

مستدعی است در مقام تفسیر اصل ۸۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اعلام فرمایند منظور از کلمه «دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات ... به خارجیان ممنوع است» آیا مطلق دادن امتیاز است یا صرفاً امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات؟ فی‌المثل چنانچه شرکت خارجی قبل از تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دارای (۶۵) درصد از سهام شرکتی بوده، اینک پس از تصویب قانون مزبور، می‌تواند (۳۵) درصد از سهام شریک ایرانی خود را خریداری نموده و نتیجتاً مالک صد درصد سهام بشود یا خیر؟

رئیس شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران

حسین نظری

شماره: ۶۸۵۰

تاریخ: ۱۳۶۶/۷/۲

ریاست محترم شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران
عطف به نامه‌های شماره ۱۴۲۵ مورخ ۱۳۶۶/۶/۲۲^(۱) و شماره ۳۴۰۷ مورخ
۱۳۶۵/۱۰/۲۴^(۲) و شماره ۲۱۶۲ مورخ ۱۳۶۵/۷/۶،
«در مورد اصل هشتاد و یکم نظر به اینکه تفسیر این اصل در شورای نگهبان
رأی کافی نیاورد، بنابراین دادگاه به هر نحو که از این اصل استنباط می‌نماید،
علی‌الاصول رأی بدهد.»

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

۱. سند مربوط به این نامه، در دسترس نیست. ظاهراً مفاد آن، ناظر بر درخواست شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران مبنی بر تسریع در ارسال پاسخ از سوی شورای نگهبان بوده است.

۲. سند مربوط به این نامه، در دسترس نیست. ظاهراً مفاد آن، ناظر بر درخواست شعبه (۱۳) دادگاه حقوقی یک تهران مبنی بر تسریع در ارسال پاسخ از سوی شورای نگهبان بوده است.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نمایان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایفا و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی‌نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir